VN2025-014233
bc zuid-oost

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuidoost van 14 oktober 2025

Portefeuille: Sport en Bewegen (28)

Agendapunt: B3

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het principebesluit en het participatieplan voor de start van het project "Ode aan de Glijbaan

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuidoost besluit

1. In te stemmen met het principebesluit voor de start van project Ode aan de Glijbaan.
2. In te stemmen met het participatieplan van het project 'Ode aan de Glijbaan'.
3. In te stemmen de stukken te delen met de stadsdeelcommissie ter kennisname.

Kernboodschap

Het stadsdeelbestuur van Zuidoost heeft ingestemd met het principebesluit, waarmee de planvorming start van project 'Ode aan de Glijbaan'. De stadsdeelcommissie van stadsdeel Zuidoost heeft de wens uitgesproken om een Ode aan de lange Glijbaan Ganzenhoef te realiseren. In mei 2024 heeft het dagelijks bestuur een beoogde locatie aangewezen in het Nelson Mandelapark. De opdracht is om samen met bewoners en een kunstenaar te komen tot een iconische, beeldbepalende speelplek die rechtdoet aan de historische betekenis van de Lange Glijbaan.

Bestuurlijke achtergrond

1. De stadsdeelcommissie van stadsdeel Zuidoost heeft op 16 november 2021 een ongevraagd advies aangenomen van de D66 fractie om de verdwenen glijbaan van Ganzenhoef terug te brengen in stadsdeel Zuidoost.
2. Het dagelijks bestuur heeft op 1 maart 2022 opdracht gegeven om te verkennen hoe de glijbaan van Ganzenhoef teruggebracht kan worden.
3. De stadsdeelcommissie heeft in januari 2024 vragen gesteld over de voortgang van de verkenning naar de mogelijkheden om de iconische glijbaan terug te plaatsen.
4. Het dagelijks bestuur heeft op 21 mei 2024 het rapport 'verkenning ode aan de lange glijbaan ganzenhoef' vastgesteld en opdracht gegeven om het project op een locatie in het Nelson Mandela park te realiseren.
5. In relatie met het Masterplan Zuidoost, ambitie 2.

Bestuurlijke prioriteit

Hoog.

Wettelijke grondslag

Verordening op de stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022 (art. 30, lid 1 en 2). Takenlijst, taak 2.1, Openbare ruimte, groen en parken.

Onderbouwing besluit

Met dit principebesluit wordt de start gemarkeerd van het project Ode aan de Glijbaan, als referentie naar de nostalgische glijbanen onder metrostation Ganzenhoef. Het is de bedoeling om een nieuw iconisch, beeldbepalend speelobject te realiseren in het Nelson Mandelapark, als eerbetoon aan deze verdwenen speeltoestellen.

Ad 1. In te stemmen met het principebesluit voor de start van project Ode aan de Glijbaan

Het uitgangspunt is dat de leidende functie van het te realiseren object een speelplek is, geen kunstobject. De speelplek dient te voldoen aan alle wettelijke en technische eisen die horen bij een speelplek. Het resultaat van dit project wordt door de gemeente in beheer genomen als zijnde een speeltoestel, geen kunstobject' of monument.

In lijn met het DB besluit van 21 mei 2024 dient de speelplek groots en iconisch te zijn, een landmark waarmee rechtgedaan wordt aan de historie en de betekenis van de Lange Glijbaan. Het kunstzinnig aspect wordt geborgd door een (nog te selecteren) kunstenaar het ontwerp te laten maken.

In eerste instantie viel het project onder de kwaliteitsimpuls Nelson Mandelapark, maar is dit losgetrokken omdat het een nieuwe opgave betreft met een eigen dynamiek en doorlooptijd. De ontwerper van R en D heeft een schaalstudie gedaan voor een preciezere locatie voor het iconische speelobject in het park.

De planning is als volgt:

- Eerste startbijeenkomst in oktober 2025, bedoeld om een start te maken met het programma van eisen om mee te geven aan de ontwerpers.
- Het doel is om het voorkeursbesluit definitief te hebben in Q1 2026. Dat betekent dat het programma van eisen is opgesteld, getoetst is binnen de gemeente en is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur na advies van de stadsdeelcommissie.
- Met het programma van eisen kunnen de ontwerpers aan de gang met het ontwerp . Een maand voor de deadline in Q3 2026 zal er een feedback ronde zijn met de hoofdontwerper van R en D in Zuidoost en de expertcommissie.
- De ontwerpers zullen in Q3 2026 hun ontwerp presenteren aan de expertcommissie en zal een van de ontwerpen gekozen worden als winnaar.
- In Q4 2026 zal het stadscuratorium advies uitbrengen en kan zodoende het gewonnen schetsontwerp worden bijgesteld.
- Voor de kerst van 2026 zal externe financiering worden aangevraagd voor de realisatie.
- In Q1 2027 zal duidelijkheid zijn over de externe financiering en zal er een go/no-go moment zijn om over te gaan tot de uitwerking van het ontwerp door het IB om te komen tot een opdracht tot productie.
- In Q2 2027 zal er een productiepartij gezocht worden middels een proces van rechtmatige inkoop. In eerste instantie binnen de raamovereenkomst spelen. Als hierbinnen geen geschikte partij wordt gevonden, zal er o.v.v. goedkeuring van de contractmanager verder gekeken worden in de markt voor de rechtmatige inkoop van een uniek speelobject.
- In Q4 2027 is beoogd het speelobject te laten produceren, waarna het speelobject in 2028 geplaatst en geopend zal kunnen worden.

Afgesproken is dat alle communicatie over dit project plaatsvindt in afstemming met het stadsdeel om overzicht en grip te houden op de externe communicatie.

Ad. 2. In te stemmen met het participatieplan van het project 'Ode aan de Glijbaan'

Het opdrachtgeven aan het CBK voor het uitvoeren van het participatieplan. Het participatieplan is toegevoegd als bijlage.

Centraal in het participatieplan staan twee ambities:

- Het creëren van een zo breed mogelijk draagvlak in de lokale Amsterdam Zuidoost gemeenschap
- Het creëren van een hoogwaardig artistiek inhoudelijk eindresultaat

Het participatieplan volgt een aantal stappen om te komen tot een winnend ontwerp zoals te lezen is in het participatieplan. Betrokken zijn de volgende partijen:

- Het Centrum voor beeldende kunst Zuidoost (CBK) regisseert de participatie in Zuidoost. Zij verzorgen de participatie voor het selecteren van een kunstenaar en het kiezen van het winnende ontwerp. In dit proces zal met inzet van een kindercommissie, expertcommissie en publieke bijeenkomsten de uiteindelijke selectie voor een kunstenaar en een ontwerp worden gemaakt. Ook wordt het stadscuratorium Amsterdam als professional betrokken bij de totstandkoming.
- De expertcommissie samengesteld door het CBK en geselecteerd op 5 criteria zoals benoemd in het participatieplan zal eerst drie kunstenaars selecteren, die een voorlopig ontwerp indienen. Vervolgens begeleidt CBK met de expertcommissie de keuze voor één van de drie kunstenaars op basis van hun ontwerpen.
- Zodra een schetsontwerp geselecteerd is door de expertcommissie, start de technische uitwerking richting een definitief ontwerp en neemt het DB een uitvoeringsbesluit voor de realisatie van het speeltoestel.

De stadsdeelbestuurders geven de expertcommissie mandaat om een keuze te maken tussen de 3 ontwerpen. De ontwerpen voldoen in die fase al aan de uitgangspunten zoals geaccordeerd door de bestuurders middels het voorkeursbesluit in PBI fase 2.

De globale planning is als volgt mits alle randvoorwaarden geborgd kunnen worden. Het speelobject zal naar verwachting niet eerder dan 2028 geopend worden.

Ad. 3. In te stemmen de stukken te delen met de stadsdeelcommissie ter kennisname

Het principebesluit wordt met de stadsdeelcommissie gedeeld ter kennisname. De stadsdeelcommissie wordt in de volgende PBI fase gevraagd om advies te geven op de Nota van uitgangspunten, waarbinnen de kaders en criteria staan waaraan de ontwerpers zich dienen te houden.

Advies en afstemming

Het V&OR intaketeam is op 14 juli 2025 akkoord gegaan met de start van project 'Ode aan de Glijbaan' en het Ingenieursbureau heeft de opdracht aangenomen.

Assetmanager spelen is vanuit stedelijk beheer aangehaakt in het proces. Ook zal er afstemming gezocht worden met de beheerders van stadswerken. Ontwerpers dienen ook een beheer paragraaf te schrijven om dit aspect te borgen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Gemeente Amsterdam

Participatie

Er wordt uitgegaan van besluitvorming conform PBI, met als vervolgstappen een Voorkeursbesluit op basis van een NvU - waarin de uitgangspunten staan voor de ontwerpers - en een Uitvoerings- en budgetbesluit op basis van een ontwerp. Het is de bedoeling dat de eisen in de NvU worden uitgebreid met technische, financiële en bestuurlijke eisen om de ontwerpers kaders te geven waarin ze maximale artistieke vrijheid kunnen genieten. In lijn met het DB besluit van 21 mei 2024 worden de volgende inhoudelijke criteria gehanteerd voor het nieuwe kunstwerk op de aangewezen plek in het Nelson Mandelapark:

- Groots en iconisch.
- Een speelobject.
- Conceptueel recht doen aan het verleden van de oorspronkelijke glijbanen.

Tussen het voorkeursbesluit en het uitvoerings- en kredietbesluit vindt de participatie plaats waar er uit 3 ontwerpen een winnaar wordt gekozen door de expertcommissie. Dit winnende ontwerp wordt verder uitgewerkt tot een technisch ontwerp waar een kostenraming voor gemaakt kan worden. Op dat moment zal dat ontwerp inclusief kostenraming worden ingediend bij het stadsdeelbestuur voor een uitvoerings- en kredietbesluit. Dit is een belangrijke stap omdat er nu nog geen zekerheid is op de beschikbaarheid van de volledige dekking.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Gedeeltelijk
Overige toelichting
De financiële dekking, waarbij op dit moment slechts beperkt dekking zeker is. Het ramen van de kosten en het zoeken naar aanvullende dekking is onderdeel van het vervolgproces.

Dekking beoogd

	100.000	Opdrachtgeversbudget tot 31 dec 2025	Toegekend
	200.000	Stadsverbetering vanaf Q1 2026	Toegekend in de VJN
	150.000	Sport en Bos Impuls spelen	Toegezegd
	150.000	Externe fondsenwerving	Aanvraag op basis van definitief ontwerp
Totaal	600.000		

In de globale planning wordt uitgegaan van de aanvraag voor externe dekking in Q4 2026. De aanvraag voor het o.a. het Amsterdam fonds voor de kunsten (AFK) kan pas gedaan worden als het uiteindelijke ontwerp is gekozen. Het CBK is verantwoordelijk voor de fondsenwerving waarvoor ze in 2025 opdracht zullen krijgen. In Q1 2027 zal er dan ook duidelijkheid zijn over de beschikbare externe dekkingsbronnen die nu nog rood zijn gemarkeerd.

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn niet of gedeeltelijk geraamd in de begroting. Een voorstel voor 100% dekking is bijgevoegd.

Communicatie

Binnen de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Op te nemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-064066	Stadsdeel Zuidoost Voordracht (pdf)
AD2025-064077	1. Participatieplan ode aan de lange glijbaan v4 DEF.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord